

Tervetuloa

OULU BUSINESSOULU

CIRCULAR
CLUSTER
OULU

BETONIN KIERTOTALOUTEEN!

 Pohjois-Suomen
rakennusklusteri ry

 Funded by
the European Union

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

Interreg Co-funded by
the European Union
Aurora
SCABEAC

LAPIN LIITTO

Kiertotalousklusteri – Oulu

CIRCULAR CLUSTER OULU

Aila Ryhänen
aila.ryhanen@businessoulu.com

ACE CLUSTERS – Automotive and Circular Economy Clusters -hanke

Ohjelma

Materiaalit saataville: kiertotalousklusteri + Pohjois-Suomen rakennusklusteri ry

8.30 Aamupala

8.45 **Tervetuloa** betonin kiertotalouteen / Aila Ryhänen ja Elina Yli-Luukko

9.00-10.00 Alustukset

Elementit

- Kasper Karjalainen, asiantuntija, Pohjois-Suomen rakennusklusteri ry: Betonielementtien uudelleenkäytettäväksi suunnittelu
- Kommentti: Niko Kotkavuo, arkkitehti, tutkija, Tampereen yliopisto (ks. video)

Uudet materiaalit

- Jouni Rissanen, toimitusjohtaja, KEKOgeopolymeerit Oy: Sivuvirroista geopolymeerejä
- Kommentti: Lauri Törrö, operatiivinen johtaja, EcoUp Oy

Betonimurske

- Juri Laurila, johtaja, Rakennusteollisuus RT, Infra ry: Betonimurskeen mahdollisuuksia ja haasteita rakentamisessa
- Kommentti: Antero Kiljunen, kiertotalouspäällikkö, Kiertokaari Oy

10.00 – 11.00 Työpajat

Miksi betonin kiertotaloutta?

Yleistä

- Rakentaminen: 36 % kaikista CO₂-päästöistä, sementti 7 %.
Betoni käytetyin: 14 mrd m³/v., n. 2 m³/asukas
- Purkujätteestä 75 % betonia; Suomi n. 2,5 Mt/v.
- Rakennusten lyhyt käyttöikä ongelma hiilipäästöjä vähennettäessä: betonin kestävyys menee hukkaan. Yleisin syy purkamiselle uudisrakentaminen
- ”Päästötön” Portlandin sementti perustuu kompensointiin
- Tarvitaan uusia materiaaleja: vähähiilistä betonia, geopolymeerejä
- Elementtirakenteiset rakennukset soveltuvat teknisesti uudelleenkäyttöön
- Paikallavalurakenteet voidaan yleensä kierrättää vain murskaamalla
- Betonimurskeen käyttö säästää energiaa, maa-ainesta, maisemia, luonnonkiveä ja rahaa
- Betonia murskattaessa karbonatisoitumiselle altis pinta-ala voi jopa tuhatkertaistua (IPCC) = hiilinielu

Lainsäädäntö

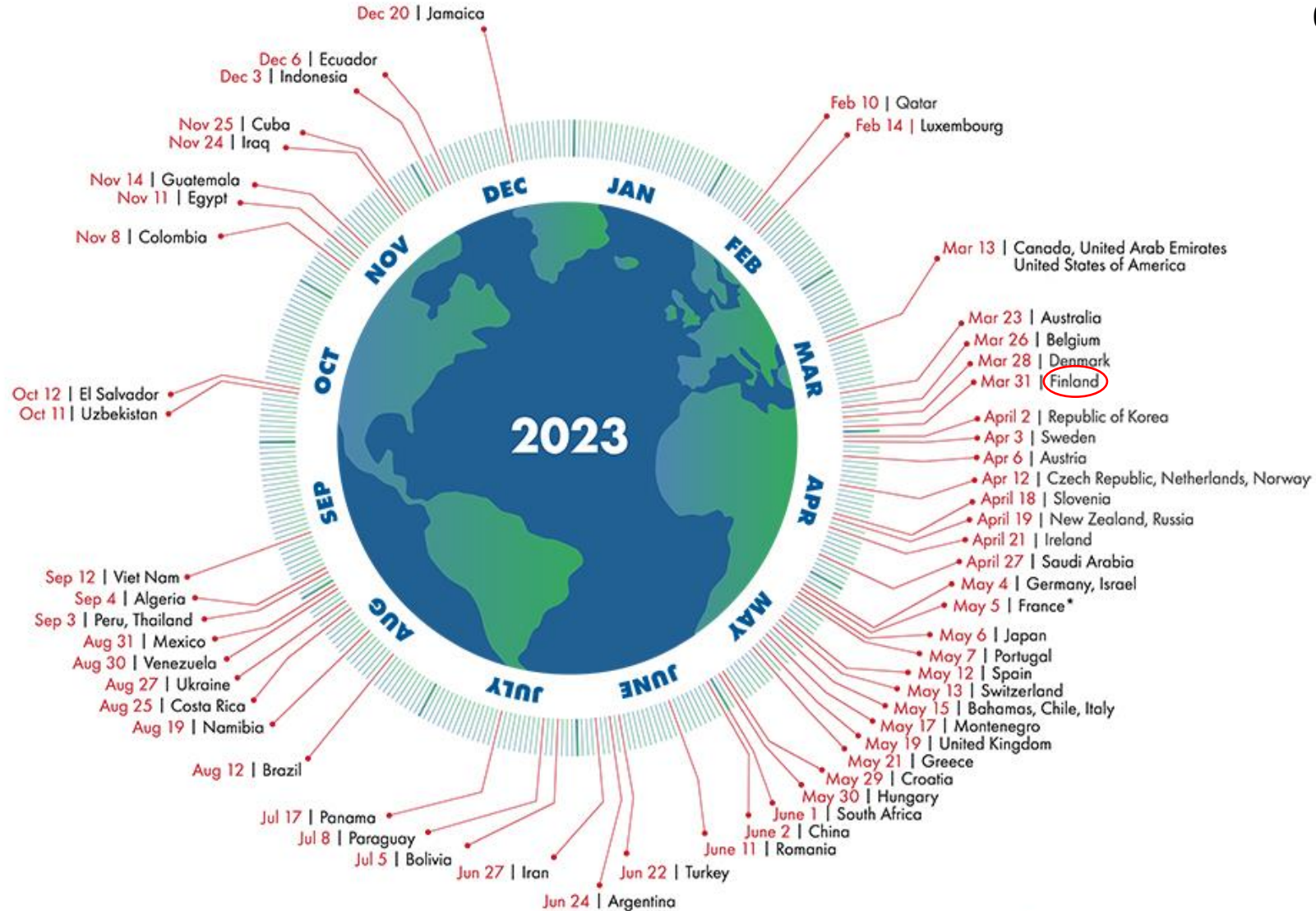
- EEJ: Asetuksen vaatimuksen mukaisesti käsitelty murske on raaka-ainetta (VN asetus 466/2022):
laadunvarmistusjärjestelmä ja CE-merkintä;
ympäristölupa
- Uusi rakennuslaki
- Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen
asetusluonnos
- Uudelleenkäytettävien rakennusosien ilmoittaminen
- Hiilijalanjälki- ja elinkaarilaskenta, materiaaliseloste,
ilmastoselvitys
- EU-taksonomia: yritysten rahoitus
- Yritysvastuulainsäädäntö
- Viherpesudirektiivi
- Digitaalinen tuotepassi / materiaalipassi

Country Overshoot Days 2023

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

63 countries

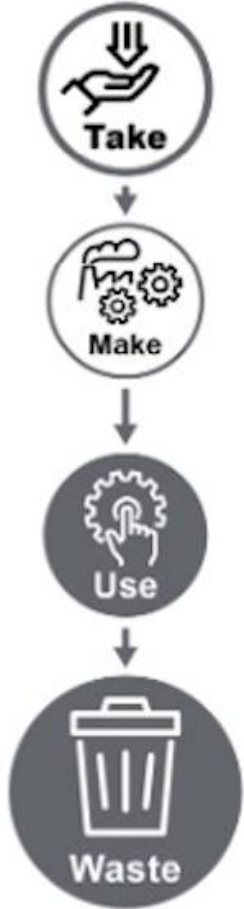

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.
*French Overshoot Day based on nowcasted data. See overshootday.org/france.

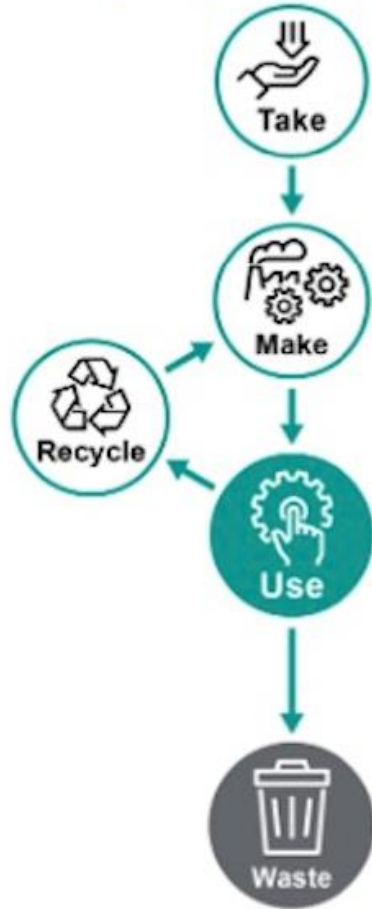
Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

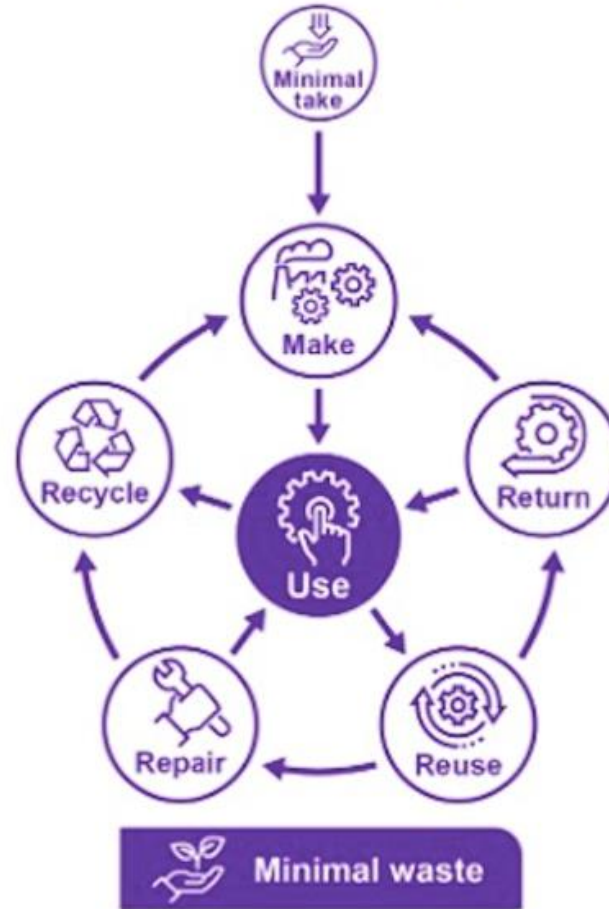
Linear Economy

Recycling Economy

Circular Economy

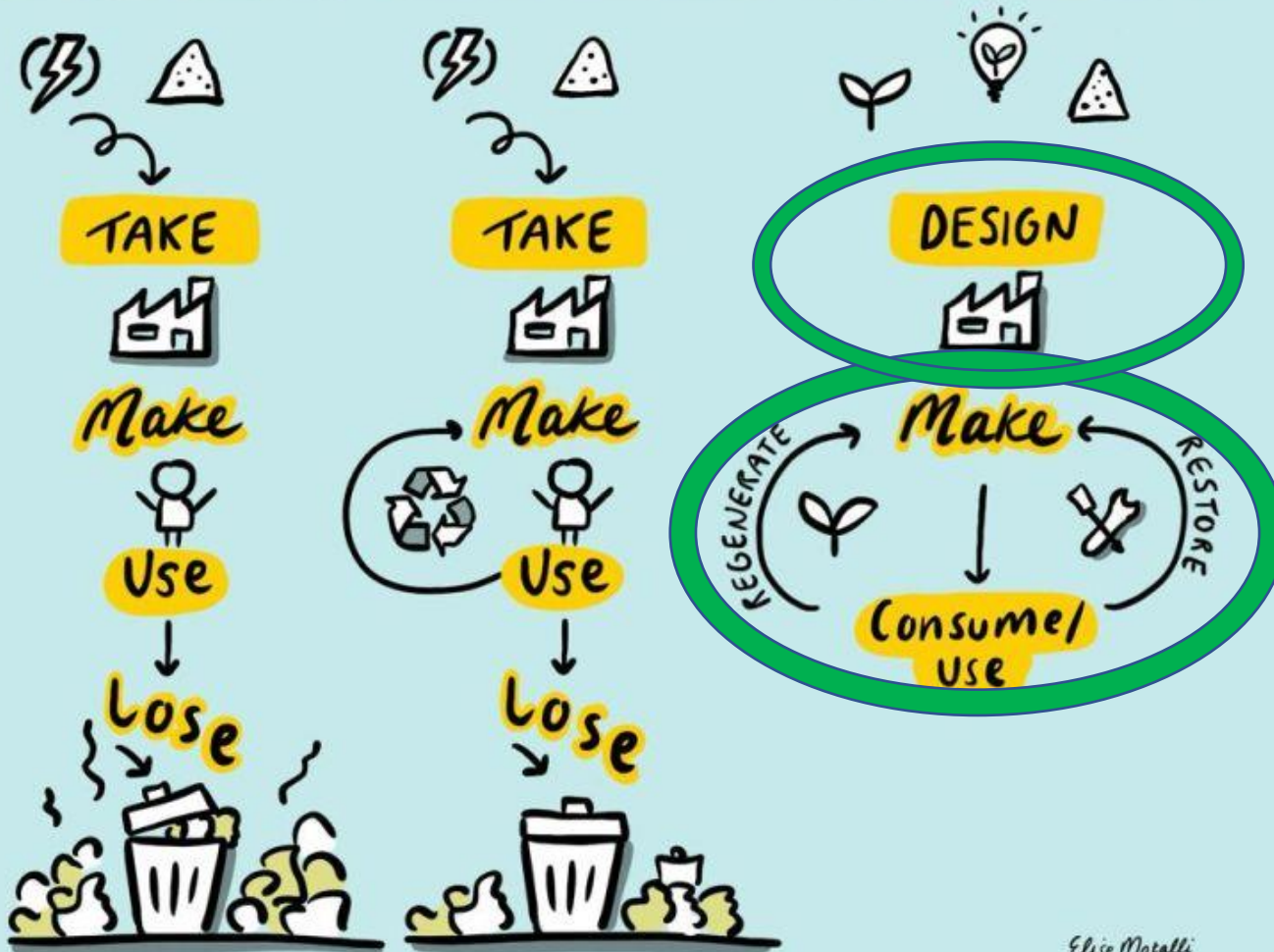
Circular Economy Benefits

- Transforms our current throwaway economy, eliminating waste and pollution, and circulating resources
- Tackles climate change and biodiversity loss simultaneously
- Separates the ability to achieve economic growth from the consumption of natural resources
- Create jobs, prosperity and resilience while cutting greenhouse gas emissions, waste and pollution
- Presents a business case for each sector to be more sustainable while increasing competitiveness.

The transition to a circular economy is likely to move faster than previous transformations. Image: DXC Technology.

Strengthened by attractive business models, political support and societal pressure, the circular economy will become dominant by the 2030s.

Companies must start adopting circular economy business models now to remain competitive.

Elise Moralli

DESIGN => BORN-CIRCULAR

CIRCULAR BUSINESS MODELS

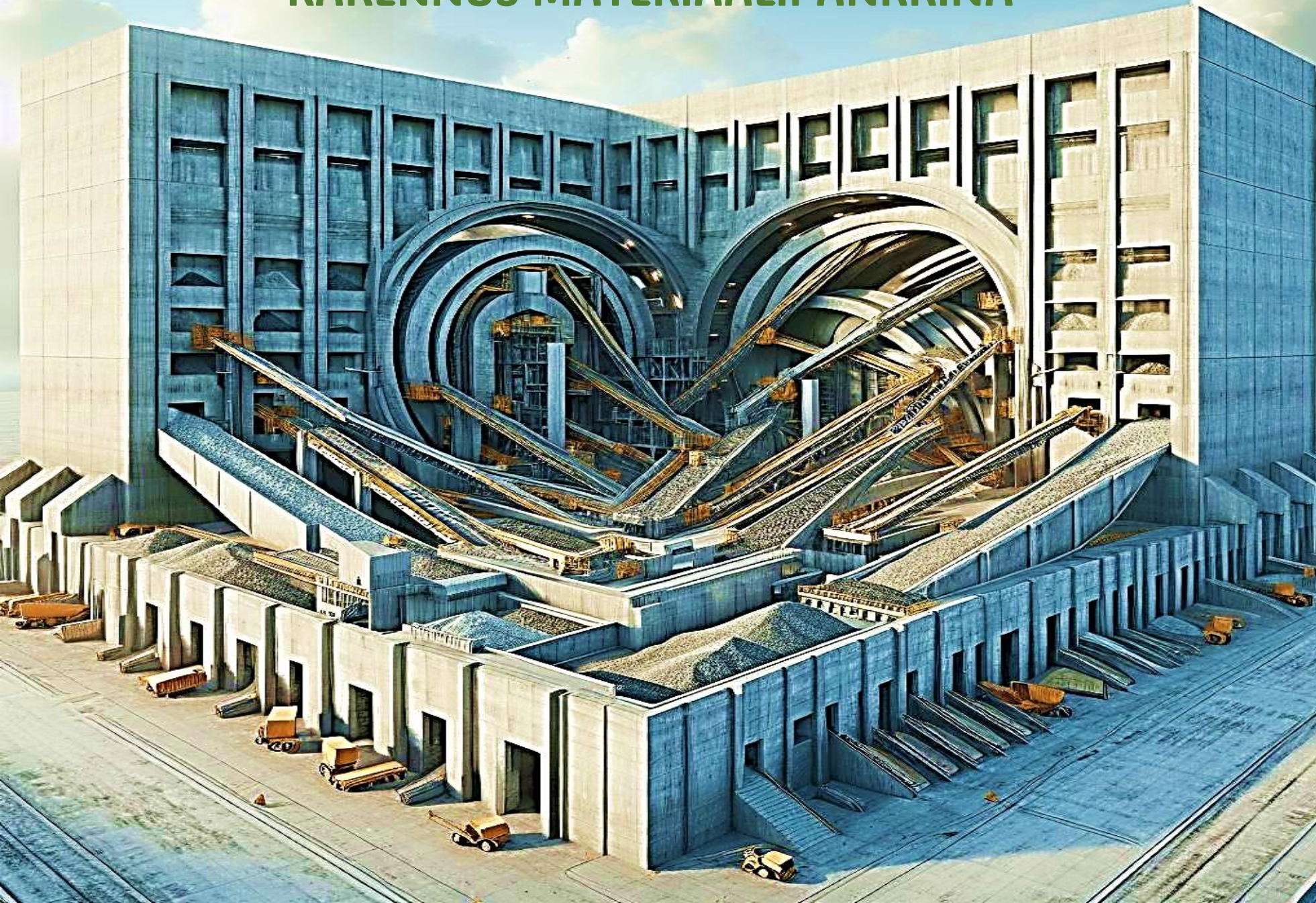

CIRCULAR LOGISTICS

Harald Friedl • 2nd
Circular Economist | Speaker | Board Adviser
3h •

RAKENNUS MATERIAALIPANKKINA

Uudisrakentaminen vähenee, erilaiset korjaukset, muutokset kierrätys yms. lisääntyvät

Kaikissa purkuvaiheissa materiaali käytetään uudelleen

Oulun kiipeilykeskus

A photograph of an architectural model on a desk, featuring a blue hard hat and various white blocks and structures. The text is overlaid on this image.

**POHJOIS-SUOMEN
RAKENNUSKLUSTERI RY**

A low-angle, upward-looking photograph of several modern skyscrapers with glass facades, set against a bright blue sky with scattered white clouds. The buildings are the central focus of the background.

**2024-02-14
POHJOIS-SUOMEN
RAKENNUSKLUSTERI
+ BETONIN KIERTOTALOUS**

Mikä on Pohjois-Suomen Rakennusklusteri?

- Klusteri yhdistää Pohjois-Suomen rakentamisan yritykset, oppilaitokset ja viranomaiset toimimaan rakentamisan sekä alueellisen kehittymisen parhaaksi – kolmikantainen klusteri
- Toimialojen ja jäsenten kohtaamisalusta, aktiivinen yhteistyöverkosto
- Klusteri nostaa esiin tuottavia ja tarpeellisia kentän koulutus-, tutkimus- ja selvitystarpeita, joihin koulutusketju tai klusterin jaostot voivat vastata
- Tällä hetkellä Klusterin toiminnassa on mukana jo n. 100 yritystä ja asiantuntijaa

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SCABEAC

Pohjois-Suomen
rakennusklusteri
ry 2023

Toiminnanjohtaja + Vuosikokouksen valitsema **Klusterin hallitus**

Toimialapohjainen rakenne - JAOSTOT (7 + TIIMI) - mahdollisia kehittämisalueita

TIIMI

Terveet tilat

Toimialoja
leikkaava

Erillinen
ratkaisukeskeinen
ryhmä, joka
etsii ja esittää
ratkaisuja
merkittäviksi
katsottuihin
ongelmiin
jaostoja
hyödyntäen

Tutkimuksesta
tuotantoon

Suunnittelu

Talorakenteet,
titorakenteet,
arkkitehtuuri,
väylät ja liikenne, infra,
energia- ja elinkaaritekniikka,
talotekniikka ja rakennusterveys

Tuotanto

Talorakenteet,
titorakenteet,
arkkitehtuuri,
väylät ja liikenne, infra,
ylläpito ja korjaaminen,
kiertotalous

Vienti ja kv-yhteistyö

Vientiolosuhdetietoisuus,
yhteistyöhanketietoisuus,
uudet liiketoiminta-
mahdollisuudet,
kv-markkinointi

Viranomaistoimi

Lupapäätösaikataulujen ja
-ehtojen ennakoitavuus,
laatu- ja arvovalintojen
ennakkoneuvottelu + ohj.,
yhteistyön sujuvuus,
valitusten hallinta

Koulutus ja tutkimus

Oppilaitosketjun yhteistyö
YO + AMK + AO,
poikkitieteellinen ja
muu tutkimusyhteistyö,
pohjoinen ja kv-yhteistyö,
digitaal. oppimisympäristöt

Yleinen jaosto

Klusterin yhteydet
hallinnolliseen päätöstehtävään
ja tutkimusrahoitustahoihin,
julkikuva ja vaikuttavuus.
Rakennusalan arvostus ja
vetovoima, erityisesti nuoriin

Omistus

Lähtökohta - Kiinteistönomistus ja rakennuttaminen, ylläpito, tarveohjaus - **Tilaaajataho**

Interreg Aurora Scabeac

- EU-hanke - Kestävä kehitys arktisessa rakentamisessa
- Yhteistyökumppanit: Oulun Yliopisto, LTU, LTUBusiness, UiT, Kupa
- PK- ja Startup-yritysten verkostoituminen Pohjois-Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan
- Vihreän siirtymän miljardihankkeet Pohjois-Skandinaviassa
- Lähitapaamiset Narvik 3/23, Piteå 8/23 ja Luleå 2/24
- Oulun päätapahtuma 8/25

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SCABEAC

Kiertotalous – yksi Klusterin kolmesta päätavoitteesta

- Yhteistyö Oulun Kiertotalousklusterin kanssa
- Kiertotalous rakentamisessa –
lounasseminaari Ravintola Nallikari 29.11.2023
mm. ReCreate-hanke Tampereella
- ”How to make concrete circular” – crossborder webinar 15.12.2023
- Kiertotalous teollisessa rakentamisessa 21.5.2024 –
Etkot Pohjoinen Teollisuus-tapahtumalle

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SCABEAC

Yhteystiedot:

Elina Yli-Luukko DI

Toiminnanjohtaja, Pohjois-Suomen rakennusklusteri ry

Executive Director, Arctic Construction Cluster Finland

Tel: +358 40 583 3131

elina.yli-luukko@rakennusklusteri.fi

www.rakennusklusteri.fi

Kiitos.

Ohjelma

9.00-10.00 Alustukset

Elementit

- Kasper Karjalainen, asiantuntija, Pohjois-Suomen rakennusklusteri ry: Betonielementtien uudelleenkäytettäväksi suunnittelu
- Kommentti: Niko Kotkavuo, arkkitehti, tutkija, Tampereen yliopisto

Uudet materiaalit

- Jouni Rissanen, geopolymeeriartesaani, KEKOgeopolymeerit Oy: Sivuvirroista geopolymeerejä
- Kommentti: Lauri Törrö, operatiivinen johtaja, EcoUp Oy

Betonimurske

- Juha Laurila, johtaja, Rakennusteollisuus RT, Infra ry: Betonimurskeen mahdollisuuksia ja haasteita rakentamisessa
- Kommentti: Antero Kiljunen, kiertotalouspäällikkö, Kiertokaari Oy

10.00 – 11.00 Työpajat

Työpajat 10.00 – 11.00

Hyödynnetään myös Oulun kaupungin kiertotalouden tiekartan päivityksessä

Tähtäin toiminnassa (ei ideoinnissa)

- valitse yksi ryhmä:

Elementit (Kasper Karjalainen)
Uudet materiaalit (Jouni Rissanen)
Betonimurske (Antero Kiljunen)

Tehtävä: Alustusten ja oman tietämyksen pohjalta:

Mitä tulee tehdä, jotta betonin kiertotaloudessa päästään eteenpäin?

Kenen pitää toimia?

30 min. työstö + 30 min. purku

Mahdollisuudet

Haasteet

Mitä tehdä seuraavaksi?

Kolme tärkeintä toimenpidettä
Kuka tekee?

